

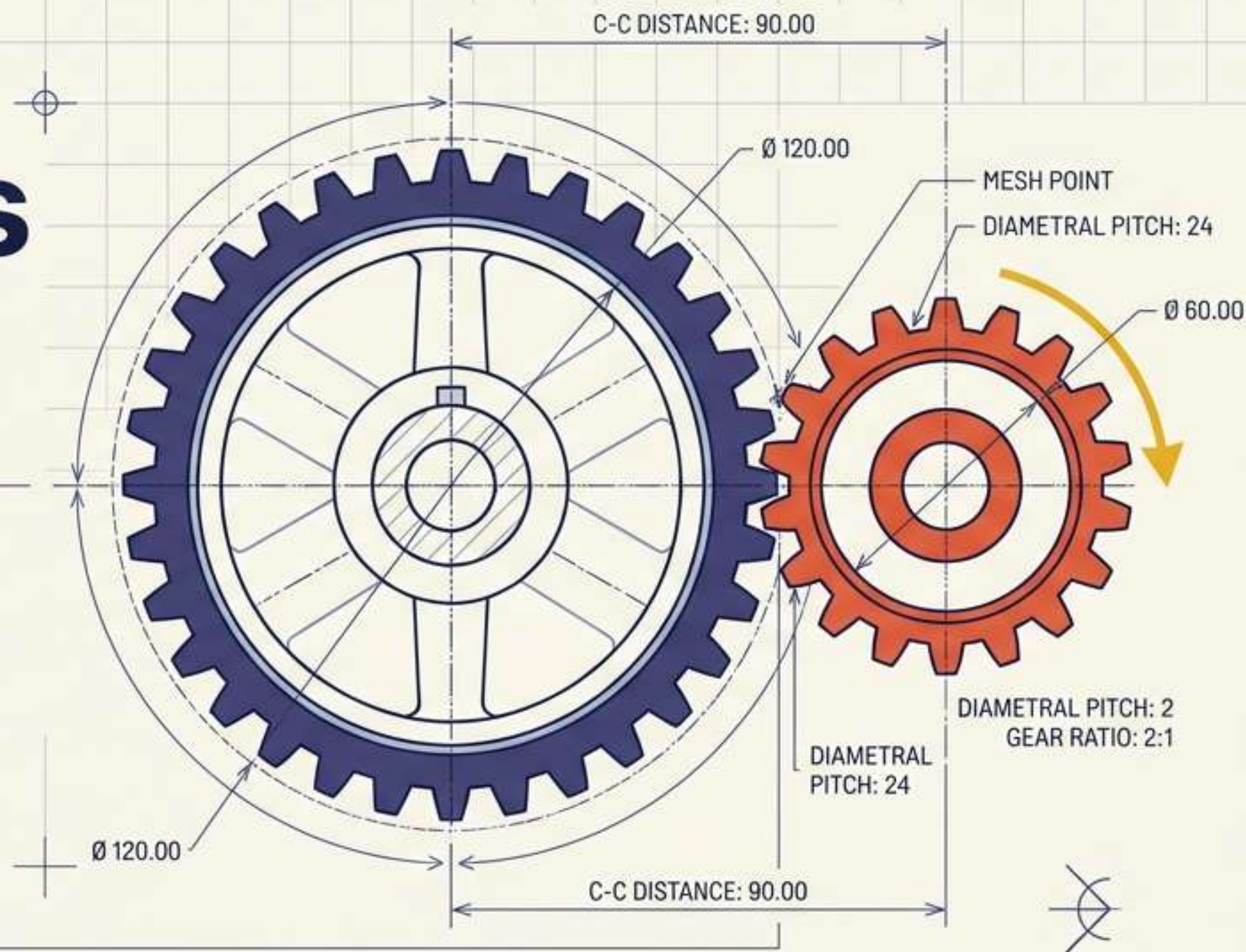
El Codi de les Relacions

Dominant la proporcionalitat i els percentatges per entendre com s'interconnecten els números en el món real.

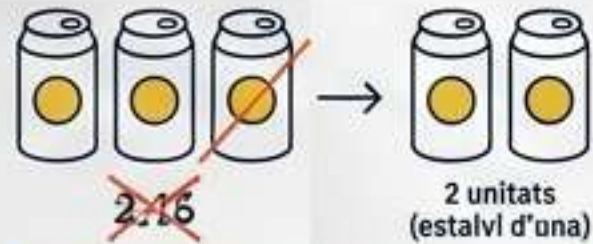
Unitat Didàctica: 2n ESO

Matèria: Matemàtiques

Mòdul: Relacions i Consum

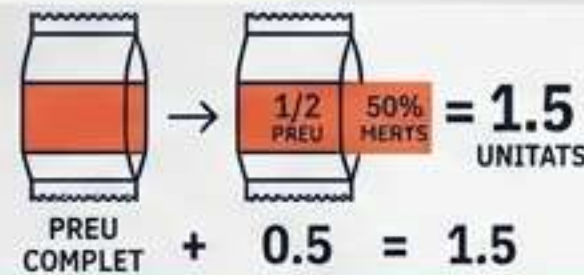

Emporti-se'n 3 i pagui 2

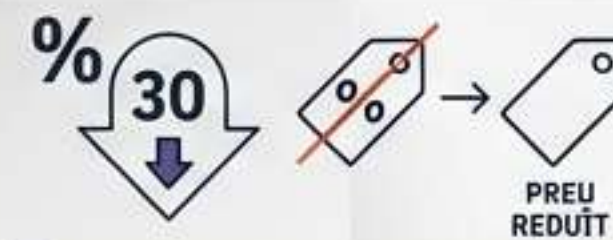
SUPERMERCAT

La segona unitat a meitat de preu

SUPERMERCAT

-30% de descompte a tota la botiga

SUPERMERCAT

Quina oferta t'interessa més?

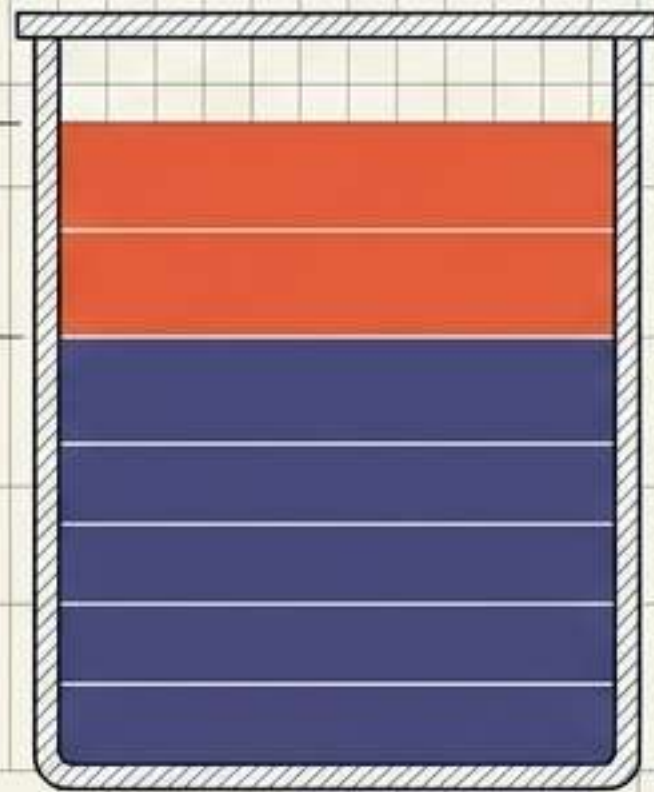
Per desxifrar el màrqueting, primer has de dominar la matemàtica. En aquesta unitat forjarem les eines per descobrir la veritat darrere dels números: distingir magnituds proporcionals, calcular percentatges i resoldre variacions directes o inverses.

Cas obert. La solució, al final d'aquest document.

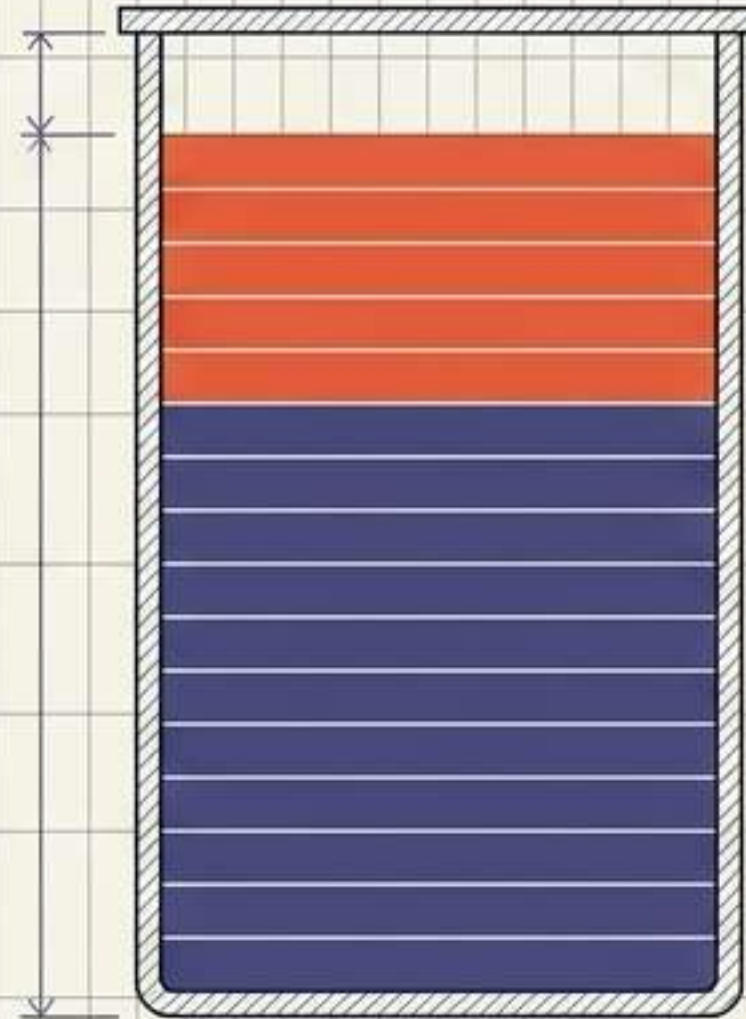

L'ADN de les matemàtiques relacionals

Raó:
Una comparació
entre dues
magnituds (2/5)

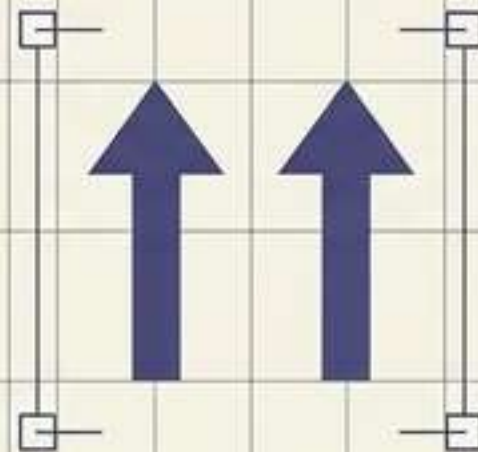
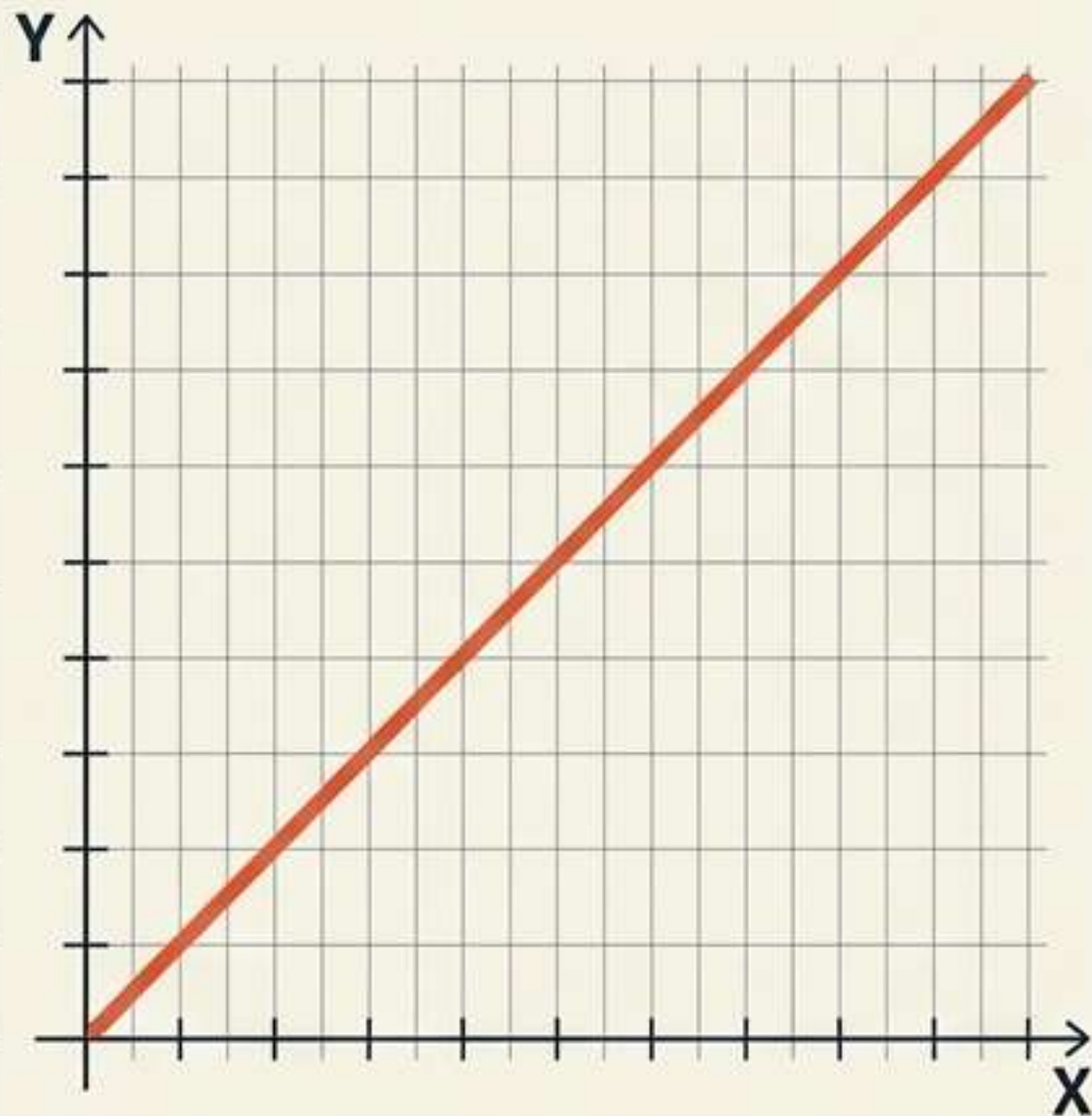
=

Proporció:
L'afirmació de que
dues raons són
equivalents
(2/5 = 4/10)

Una proporció és simplement confirmar que dues 'receptes' diferents tenen exactament el mateix gust.

Magnituds Directament Proporcionals

Si una variable **creix**,
l'altra **creix** en la
mateixa mesura.

$$\frac{y}{x} = k$$

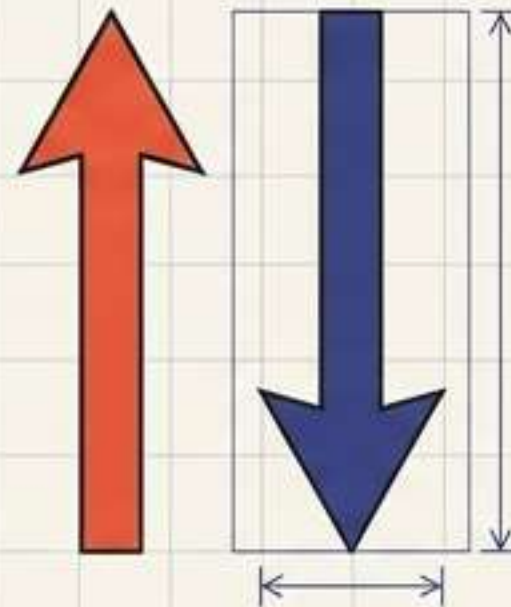
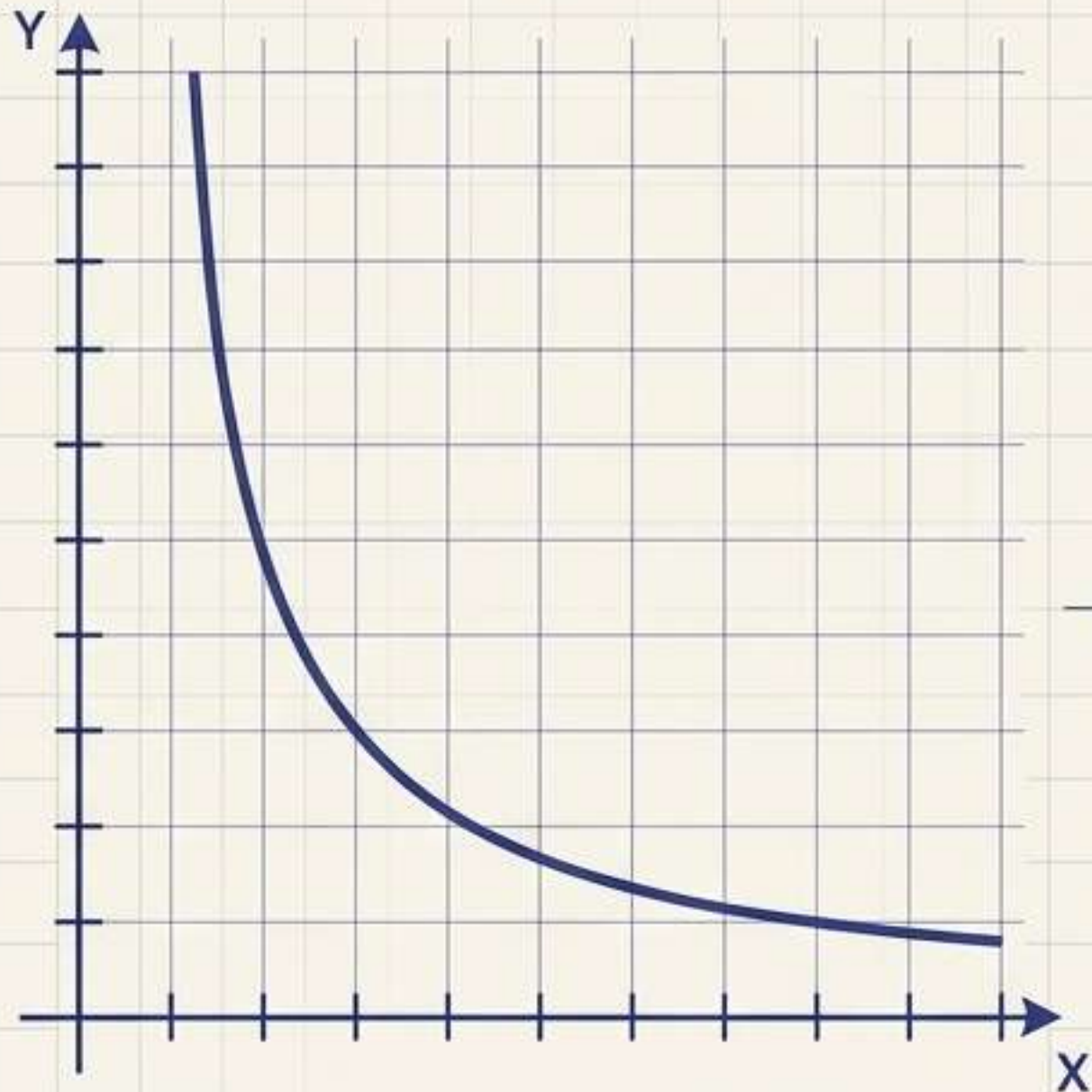
La constant de proporcionalitat directa (k).
Quan dividim una magnitud per l'altra, el resultat sempre és el mateix número invariable.

SUPERMERCAT	
1 taronges	+2,50
1 quilos	+1,60
1 quilo de taeres	+3,00
1 x taronges	-2,90
+ Preu a pagar	+3,50
Total	+3,50

+ Quilos de taronges comprats = + Preu a pagar.

Magnituds Inversament Proporcionals

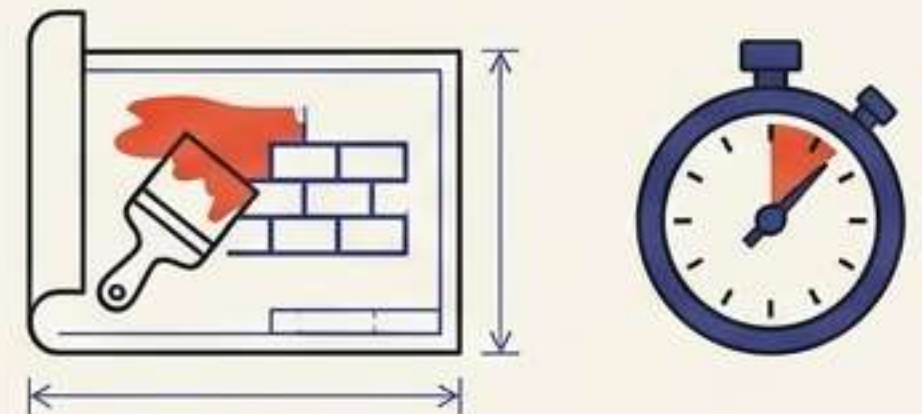

Core Concept Box

Si una variable creix, l'altra s'encongeix en la mateixa mesura per mantenir l'equilibri.

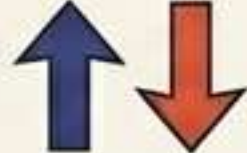
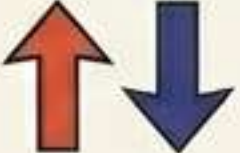

$$x \cdot y = k$$

La constant de proporcionalitat inversa. Aquí no dividim; multipliquem les dues variables per trobar l'equilibri invisible.

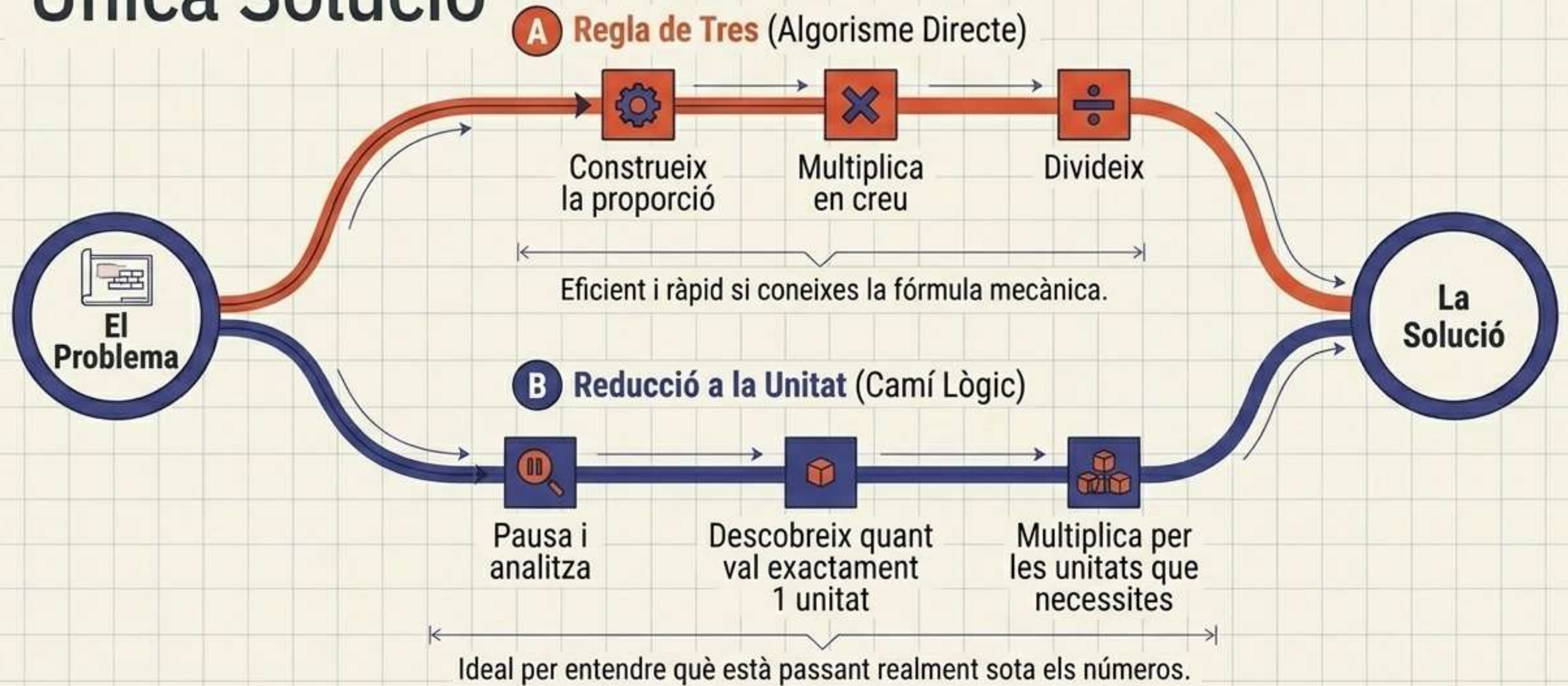

+ **Pintors** treballant en un mur
= - **Dies** necessaris per acabar-lo.

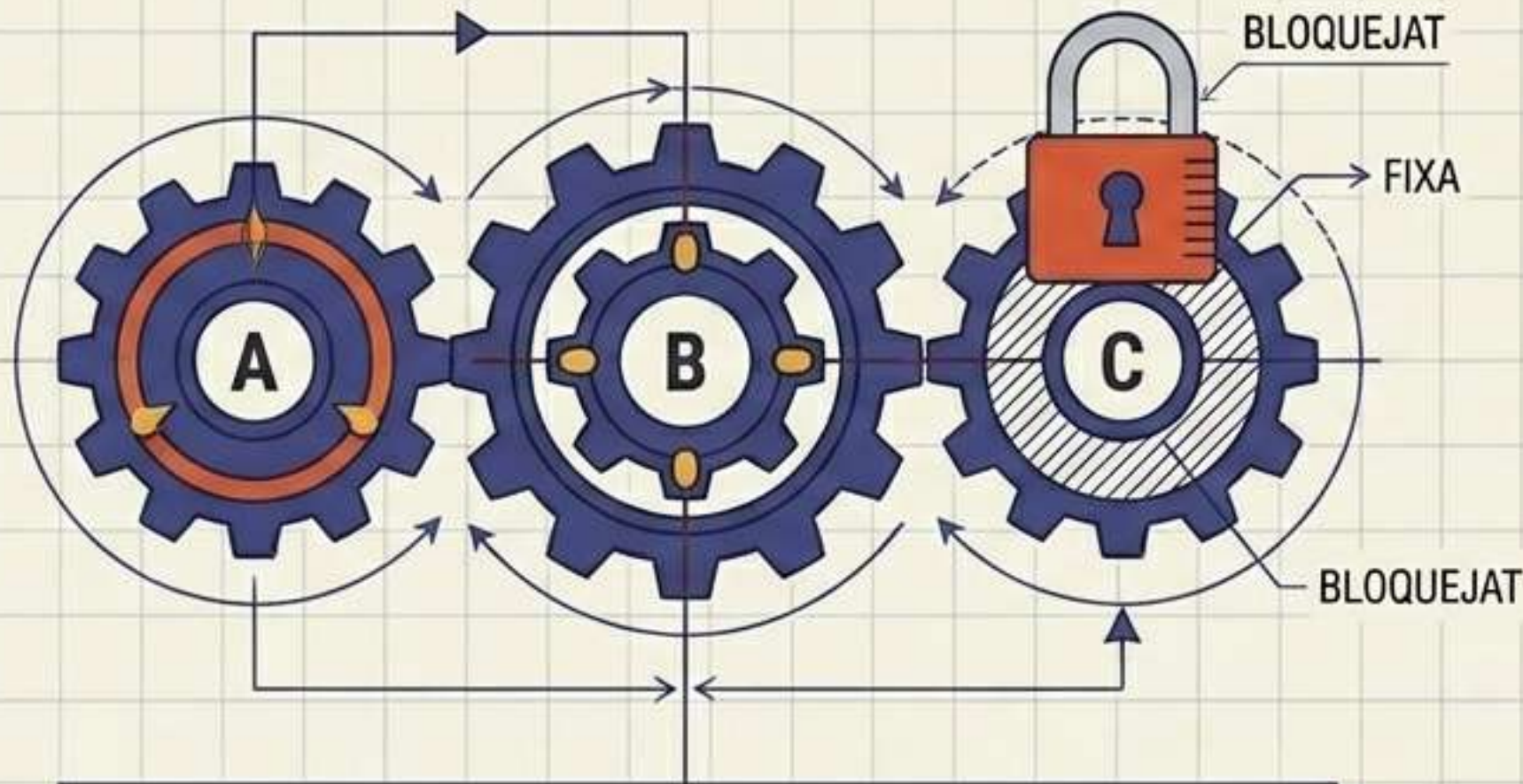
Matriu Diagnòstica de Magnituds

	Directa	Inversa
Comportament Visual	 Fletxes paral·leles ($\uparrow\uparrow$ o $\downarrow\downarrow$)	 Fletxes oposades ($\uparrow\downarrow$ o $\downarrow\uparrow$)
Càlcul de la Constant k	Es descobreix dividint ($\div$) 	Es descobreix multiplicant ($\times$)
Gràfic al Plànol	 Línia recta ascendent.	 Corba hiperbòlica descendent.
La Pregunta Clau: Què passa si dupliquem X?	Y es multiplica per 2.	Y es divideix entre 2.

Dos Camins per a una Única Solució

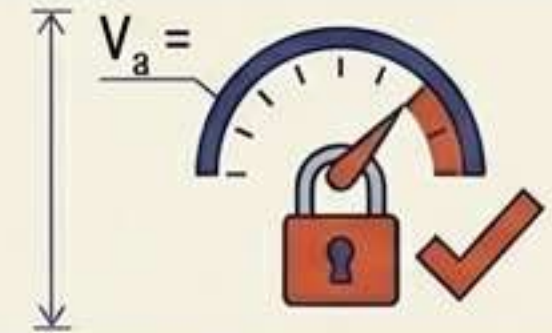

L'Efecte Dòmino a la Proporcionalitat Composta

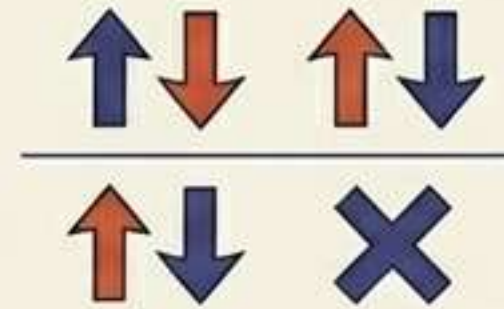

Core Concept: Els problemes reals sovint impliquen més de **dues variables**. Com ho resolem? **Trencant el sistema** en parts.

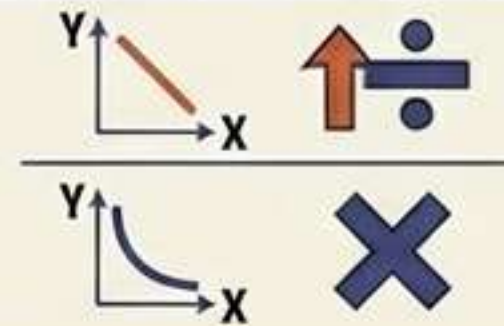
1 Pas 1: Bloqueja una magnitud (imagina que no canvia).

2 Pas 2: Analitza la relació entre la magnitud de la incògnita i la segona magnitud (És directa o inversa?).

3 Pas 3: Repeteix el procés amb la tercera magnitud.

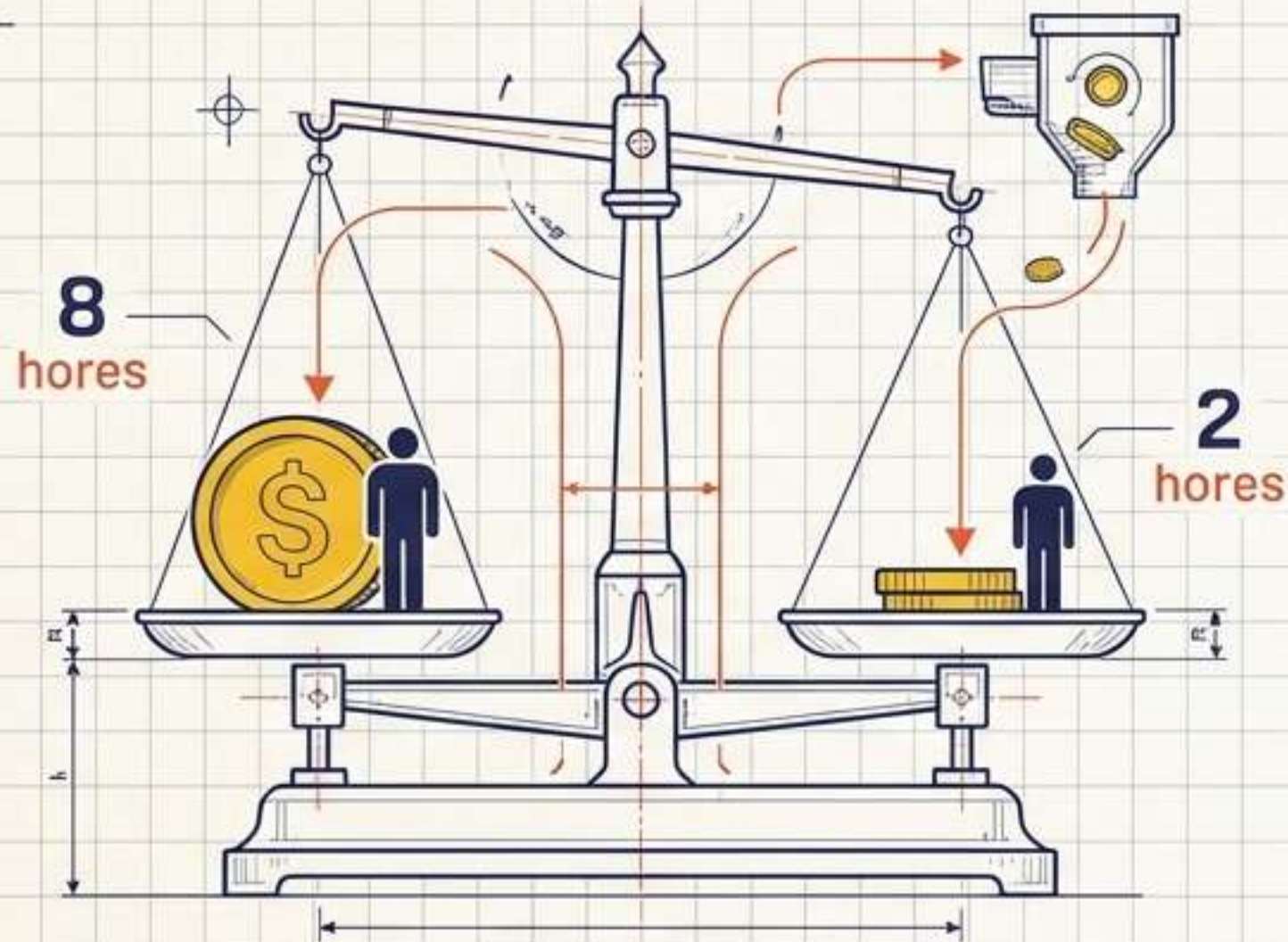
4 Pas 4: Fusiona les fraccions segons les relacions trobades.

$$\frac{5}{4} + \frac{3}{4} + \frac{3}{3} + \frac{3}{3} = \frac{?}{3}$$

Repartir de Manera Justa

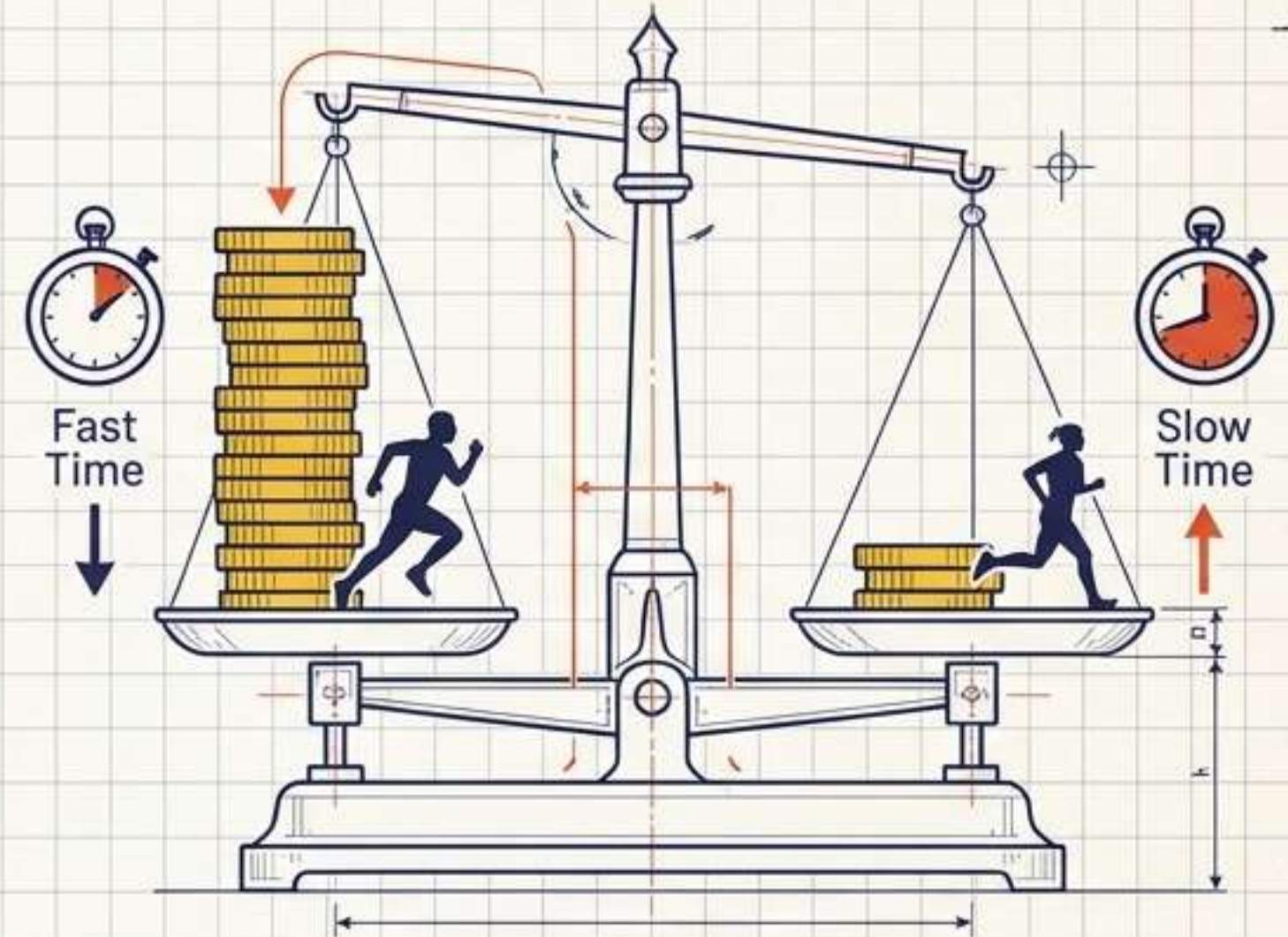
Un repartiment matemàtic no significa donar parts iguals a tothom, sinó parts proporcionals al pes de cada participant.

Directament Proporcional

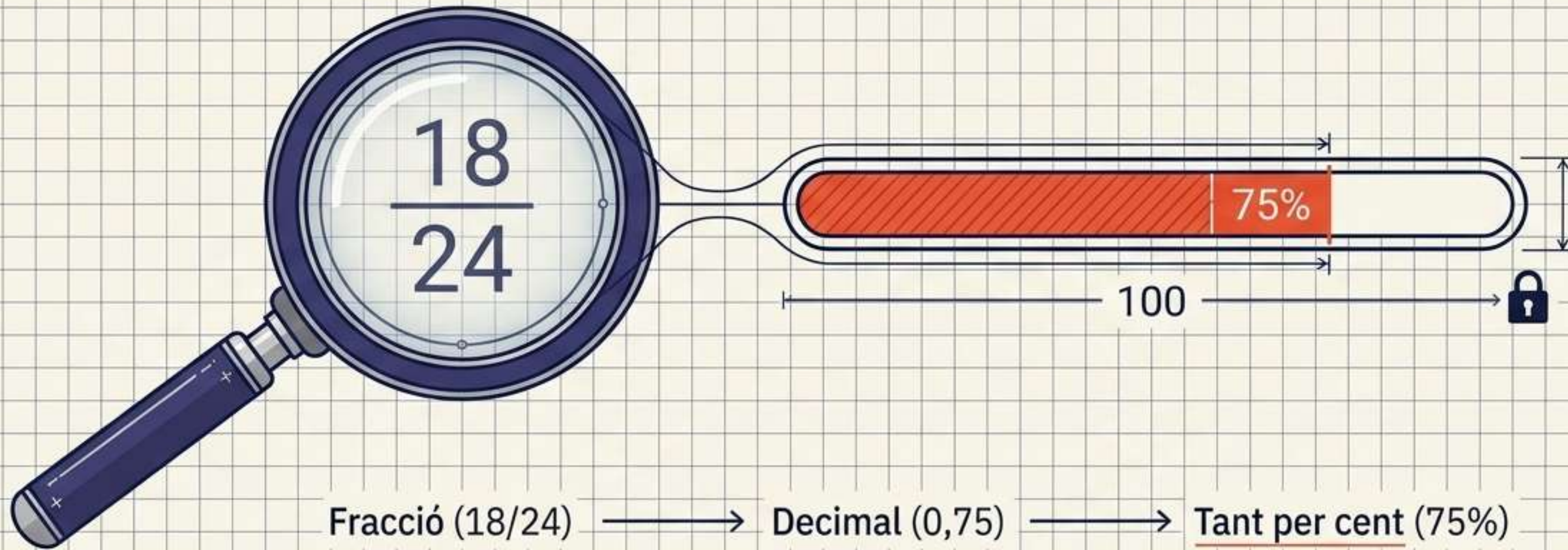
Recompensa a l'esforç.
Més aportació = Més benefici.

Inversament Proporcional

Recompensa a l'eficiència.
Menys temps invertit = Més premi (ex: guanyar una cursa).

L'Estàndard Universal de Comparació

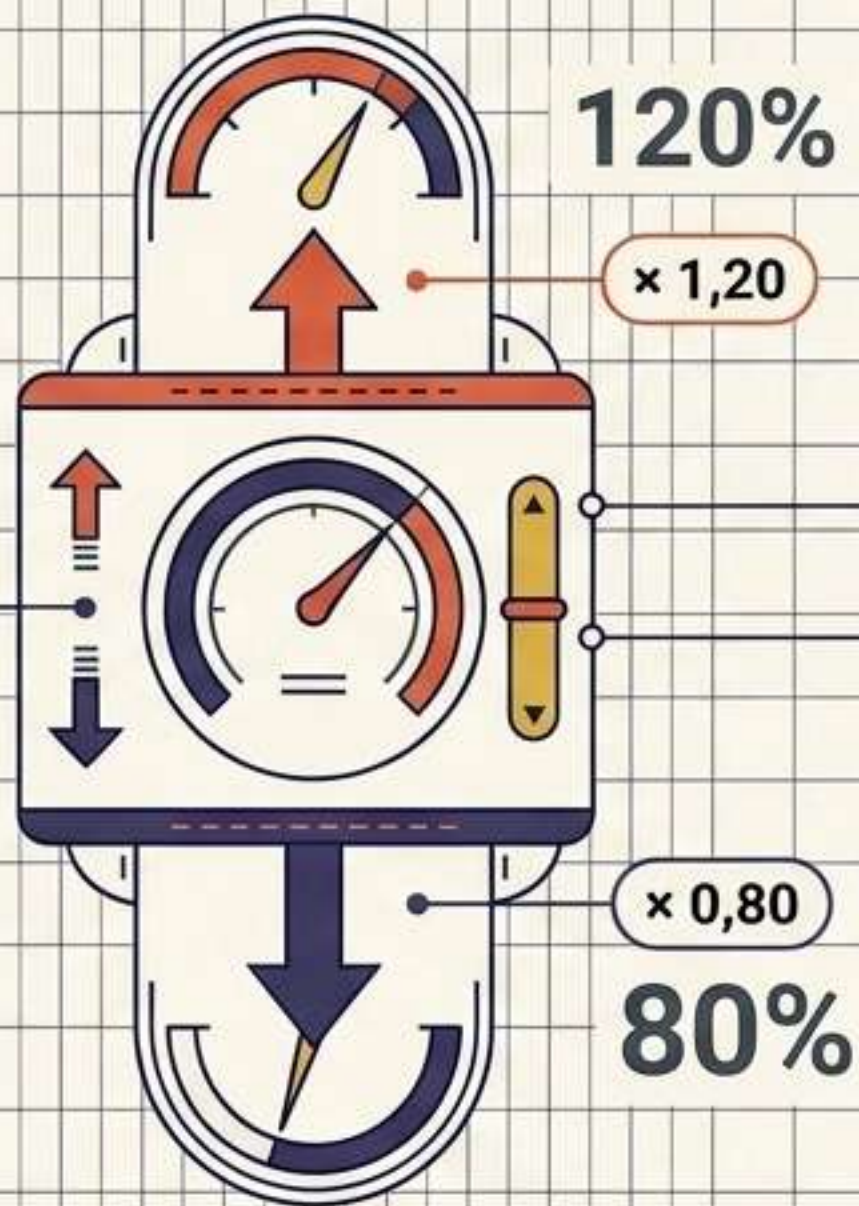

Core Takeaway Box

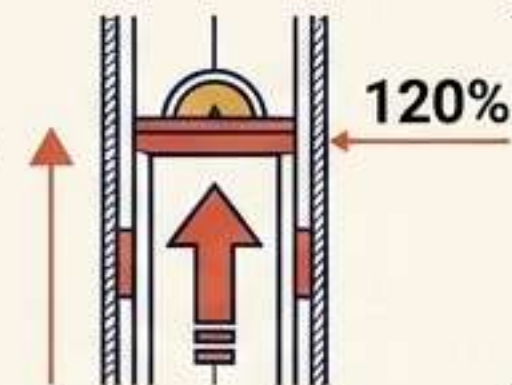
El percentatge és simplement una regla de tres directa on estem obligant a una de les magnituds a ser exactament 100. Això ens permet comparar ofertes, notes o dades poblacionals sense importar la seva mida original.

L'Ascensor del Preu

100%
(Preu Original)

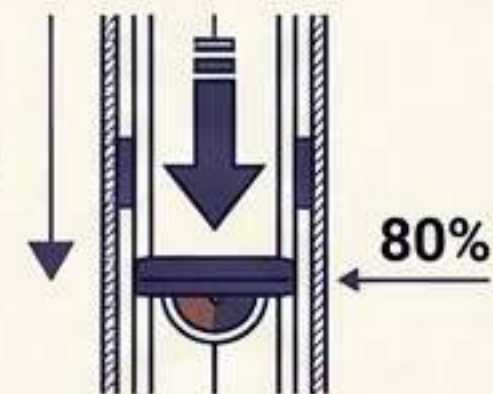
Augments

El truc de l'índex de variació.

Pujar un 20% no requereix dues operacions de càlcul. És simplement multiplicar per l'índex 1,20.

Disminucions

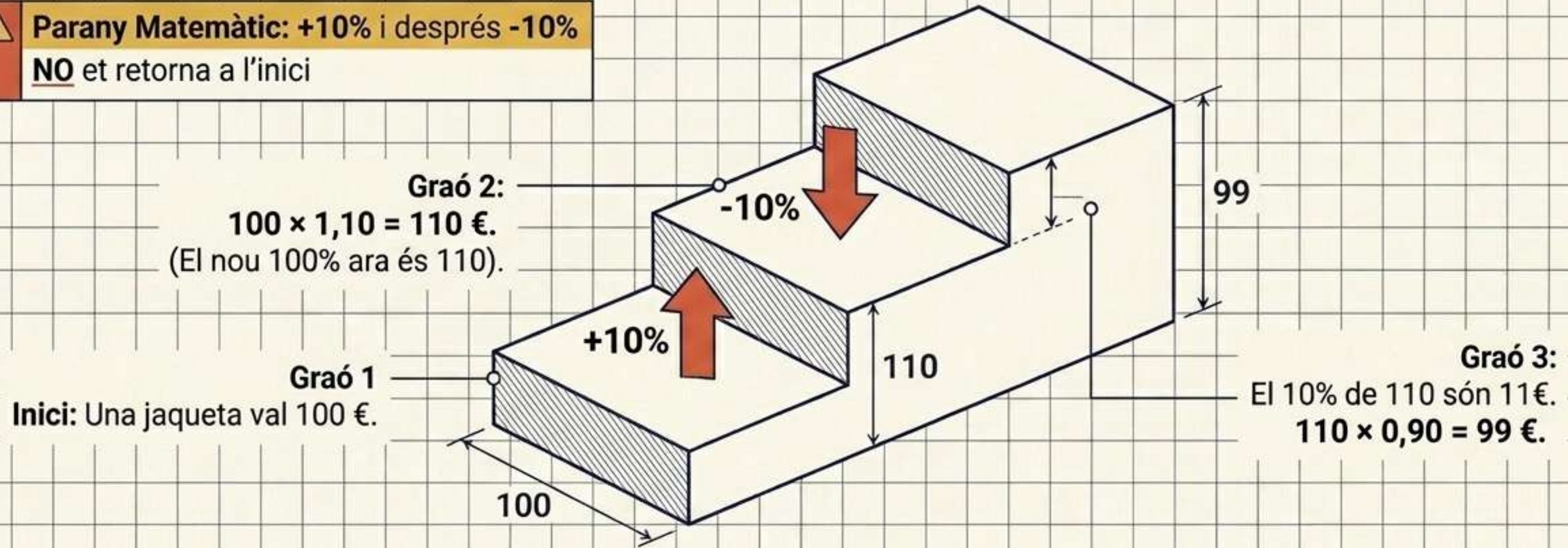

Baixar un 20% és equivalent a pagar només el 80% restant de l'import inicial.

Multiplica directament per l'índex 0,80.

La Il·lusió Òptica de la Botiga

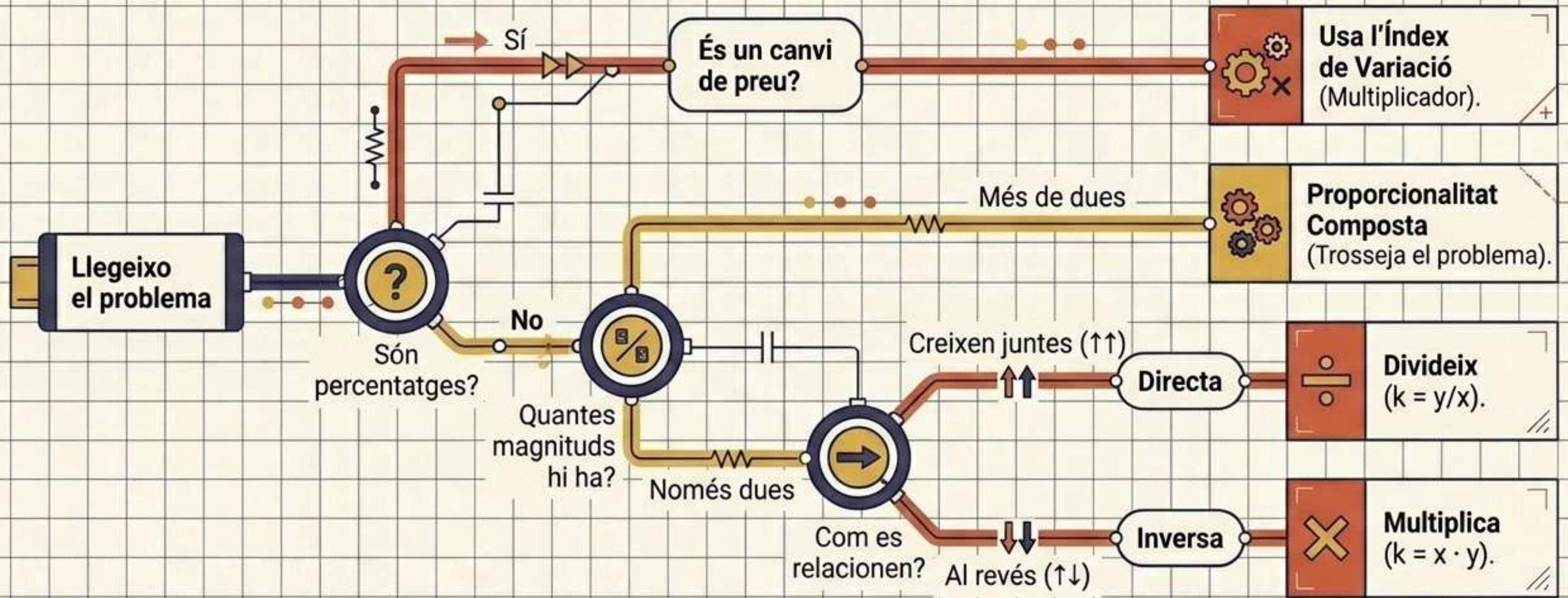
⚠ Parany Matemàtic: +10% i després -10%
NO et retorna a l'inici

The Blueprint Formula

Augments i disminucions percentuals encadenats es resolen multiplicant els índexs de variació de manera contínua: $1,10 \times 0,90 = 0,99$ (Un 1% de pèrdua real de valor).

El Plànol de Decisió

Cap problema és impossible si fas la pregunta correcta en l'ordre correcte.

Cas Resolts: El Codi del Supermercat

DECRYPTION LOGIC

Pagues 2, t'emportes 3.
Reducció a la unitat:
Pagues 2/3 del total (66,6%).

VERDICT

**Descompte real
per unitat = 33,3%**

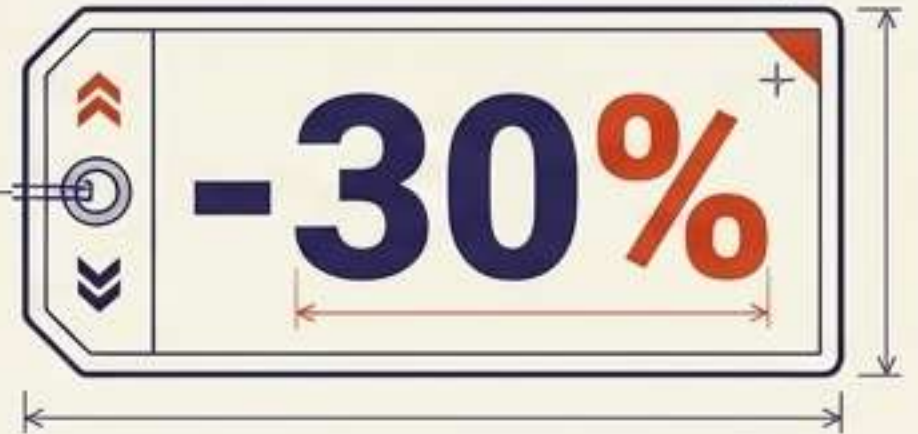
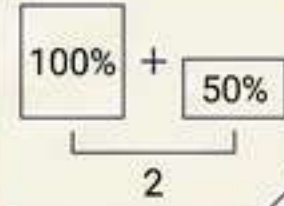

DECRYPTION LOGIC

La primera al 100%, la segona al 50%.
Total per dues unitats = 150%.
Reducció: $150 / 2 = 75\%$ pagat per unitat.

VERDICT

**Descompte real
per unitat = 25%**

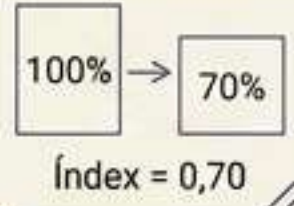

DECRYPTION LOGIC

Directe i transparent.
Índex de variació = 0,70.

VERDICT

**Descompte real
per unitat = 30%**

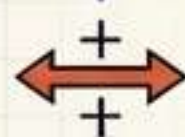
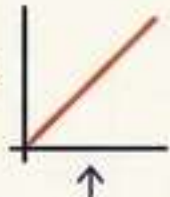
El 3x2 és l'oferta guanyadora
(sempre que realment necessitis tres unitats!)

Targeta de Referència de Proporcionalitat

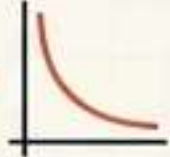
Relacions Bàsiques

- **Directa:** $k = y/x$. Regla de 3 en creu. Gràfic de línia recta.

- **Inversa:** $k = y \cdot x$. Regla de 3 horitzontal. Gràfic de corba hiperbòlica.

Mètodes Universals

- **Reducció a la unitat:** Troba primer quant val exactament el número 1.
- **Repartiments:** Sumeu totes les parts globals abans de dividir.

Codi de Percentatges

- **Augment del X%:** Multiplica l'import per $1, X$.

- **Disminució del X%:** Multiplica l'import per $(1 - 0, X)$.

- **Variacions Encadenades:** Mai sumis els percentatges. Multiplica els índexs un rere l'altre per trobar el preu final.

